

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. birželio 7 d.*

„Laisvas kapitalo judėjimas — SESV 63 ir 65 straipsniai — Papildomo profesinio draudimo fondai — Turto investavimas — Investiciniai fondai, įsteigti kitoje valstybėje narėje — Leidimas investuoti į tokius investicinius fondus, tik jeigu jiems leista prekiauti savo investiciniais vienetais nacionalinėje teritorijoje“

Byloje C-39/11

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Austrija) 2011 m. sausio 10 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. sausio 28 d., pagal SESV 267 pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

VBV – Vorsorgekasse AG

prieš

Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász (pranešėjas) ir G. Arestis,

generalinė advokatė V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. sausio 12 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *VBV – Vorsorgekasse AG*, atstovaujamos *Rechtsanwalt C. Leitgeb*,
- *Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA)*, atstovaujamos R. Hellwagner,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Očková,
- Europos Komisijos, atstovaujamos E. Montaguti ir K.-P. Wojcik,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos teisės normų, reglamentuojančių laisvą kapitalo judėjimą, būtent SESV 3 ir 65 straipsnių, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp *VBV – Vorsorgekasse AG* (toliau – *VBV*) ir *Finanzmarktaufsichtsbehörde* (finansų rinkų priežiūros institucija, toliau – *FMA*) dėl investicinio fondo, įsteigto ne Austrijos Respublikoje, o kitoje valstybėje narėje, investicinių vienetų įgijimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo (OL L 375, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 139), iš dalies pakeistos 2002 m. sausio 21 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/108/EB (OL L 41, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 302, toliau – Direktyva 85/611), I skirsnio „Bendrosios nuostatos ir taikymo sritis“ 1 straipsnyje numatyta:

„1. Valstybės narės šią direktyvą taiko jų teritorijoje esantiems kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektams (toliau vadinamiems KIAVPS).

2. Šioje direktyvoje ir vadovaujantis 2 straipsniu KIAVPS laikomi subjektai:

— kurių vienintelis tikslas yra iš visuomenės pritraukto kapitalo kolektyvinis investavimas į perleidžiamus vertybinius popierius ir (arba) kitą likvidų finansinį turtą, minimą 19 straipsnio 1 dalyje, ir kurie veikia pasinaudodami rizikos paskirstymo principu,

ir

— kurių investiciniai vienetai savininkų pageidavimu yra tiesiogiai ar netiesiogiai atperkami ar išperkami už tų subjektų turtą. Veiksmai, kurių imasi KIAVPS, siekdamas užtikrinti, kad jo investicinių vienetų biržos vertė labai nesiskirtų nuo jo grynojo turto vertės, laikomi lygiaverčiais tokiam atpirkimui ar išpirkimui.

<...>“

- 4 Šios direktyvos V skirsnio „Įsipareigojimai dėl KIAVP subjektų investavimo politikos“ 19 straipsnyje pateiktos išsamios nuostatos, susijusios su verte, kurios neviršydamas KIAVPS gali investuoti savo turtą, taip pat investicijų sąlygos ir apribojimai.

Austrijos teisė

- 5 Pagal darbo sutartį ir savarankiškai dirbančių asmenų papildomo profesinio draudimo įstatymo (*Betriebliches Mitarbeiter- und Selbständigenvorsorgegesetz, BGGI I*, Nr. 100/2002, bylos aplinkybėms taikoma nauja redakcija *BGGI I*, Nr. 102/2007, toliau – *BMSVG*) 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei darbo santykiai trunka ilgiau nei vieną mėnesį, darbdavys turi nuolat mokėti tam tikrą mėnesio užmokesčio procentinę dalį siekiančią įmoką sveikatos draudimo įstaigai, kurioje darbuotojas yra apdraustas, kad ši įmoka būtų pervesta į jo papildomo profesinio draudimo fondą. Pagal *BMSVG* 14 straipsnio 1 dalį, pasibaigus darbo santykiams, darbuotojas gali kreiptis dėl išėitinės išmokos į savo papildomo profesinio draudimo fondą.

6 Pagal BMSVG 18 straipsnio 1 ir 2 dalis papildomo profesinio draudimo fondui turi būti leista valdyti ir investuoti jam pervestas įmokas ir tam pagal to paties įstatymo 28 straipsnio 1 dalį jis turi įsteigti kolektyvinio investavimo subjektą.

7 BMSVG 30 straipsnyje „Investicijoms taikomos nuostatos“ nustatyta:

„1. Papildomo profesinio draudimo fondas turi veikti potencialių teisių naudos gavėjų interesais, todėl turi ypač siekti užtikrinti saugumą, pelningumą ir likvidumą bei tinkamą turto elementų paskirstymą ir įvairovę.

2. Kolektyvinio investavimo subjektui suteiktą turtą galima investuoti tik į šį turtą ir priemones:

- 1) banko indėlius ir likvidų turtą;
- 2) paskolas ir kreditus <...>
- 3) skolos dokumentus <...>
- 4) kitus skolos dokumentus ir akcijas;
- 5) investicinių fondų investicinius vienetus pagal 1993 m. Investicinių fondų įstatymo I ir Ia skyrius (*Investmentfondsgesetz* 1993, toliau – *InvFG*) ir į investicinių fondų investicinius vienetus, kuriais leista prekiauti pagal:
 - a) *InvFG* II skyrių arba
 - b) *InvFG* III skyrių;
- 6) nekilnojamojo turto fondus <...>

3. 2 dalyje nurodytos investicijos galimos tik laikantis šių sąlygų ir apribojimų:

<...>

4. 2 dalies 5 punkte numatytos investicijos,

- a) turi būti atliktos investicinės bendrovės, kurios buveinė yra [Europos ekonominės erdvės] (EEE) arba [Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos] (EBPO) valstybėje narėje <...>.“

8 Pagal BMSVG 32 straipsnio 1 dalį papildomo profesinio draudimo fondas saugoti perleidžiamus vertybinius popierius, priklausančius kolektyvinio investavimo subjektui, ir administruoti savo turimas sąskaitas turi patikėti bankui depozitarijui. Bankas depozitarijus gali būti įgaliotas arba pakeistas tik patvirtinus FMA.

9 Pagal BMSVG 43 straipsnį FMA turi nurodyti sumokėti palūkanas, kai papildomo profesinio draudimo fondas viršija to paties įstatymo 30 straipsnyje numatytas investavimo ribas.

10 BMSVG 30 straipsnio 2 dalies 5 punkto a papunktyje nurodytas *InvFG* II skyrius suformuluotas taip:

„II skyrius

Nuostatos, susijusios su užsienio investicinių fondų investicinių vienetų prekyba

Taikymo sritis

24 straipsnis

1. Šio skyriaus nuostatos <...> taikomos turto, kuriam taikoma užsienio teisė, investicinių vienetų, investuojamų laikantis rizikos paskirstymo principo (užsienio investicinių fondų investiciniai vienetai) viešiesiems pasiūlymams nacionalinėje teritorijoje.

<...>

Viešojo pasiūlymo priimtinumą sąlygos

25 straipsnis

Viešasis investicinių fondų investicinių vienetų pasiūlymas yra teisėtas, jei:

- 1) užsienio investicinė bendrovė nurodo FMA 23 straipsnio 1 dalies sąlygas atitinkančią kredito įstaigą, kurią ji paskiria atstove,
- 2) fondo turtas pateikiamas saugoti bankui depozitarijui arba įstaigai, turinčiai teisę saugoti vertybinius popierius <...>;
- 3) viena ar kelios kredito įstaigos, atitinkančios 23 straipsnio 1 dalies antros pastraipos sąlygas, paskiriamos kaip mokantieji subjektai, per kuriuos investicinių vienetų turėtojai gali atlikti ar gauti mokėjimus <...>

<...>

Atstovas

29 straipsnis

1. Atstovas atstovauja užsienio investicinei bendrovei teismuose ir neteisminėse institucijose. Preziumuojama, kad jis įgaliotas gauti investicinei bendrovei, valdymo bendrovei, prekybos bendrovei ir viešojo pasiūlymo pateikėjui skirtus dokumentus. Šios galios negali būti apribotos.

2. Teismas, kurio jurisdikcijos teritorijoje atstovas turi savo buveinę, turi kompetenciją nagrinėti ieškinius, pareikštus užsienio investicinei bendrovei, valdymo bendrovei arba prekybos bendrovei, susijusius su užsienio investicinių fondų investicinių vienetų prekyba nacionalinėje teritorijoje, ir ieškinius, pareikštus viešajam subjektui. Susitarimai nukrypti nuo šios kompetencijos taisyklės negalimi.

<...>

Pareiga pranešti

30 straipsnis

1. Užsienio investicinė bendrovė turi pranešti FMA apie savo ketinimą nacionalinėje teritorijoje prekiauti užsienio investicinių fondų investiciniais vienetais.

2. Su pranešimu reikia pateikti šiuos dokumentus:

(Labai išsamiai nurodomi dokumentai ir informacija, kuriuos reikia pateikti su šiuo pranešimu. Taip pat patikslinta, kad už pranešimo nagrinėjimą reikia sumokėti 3 700 EUR mokestį FMA, taip pat šiai institucijai mokamas metinis 1 700 EUR mokestis. Laiku nesumokėtas mokestis – draudimo prekiauti pagrindas.)

Kvalifikacinis laikotarpis – Draudimas prekiauti

31 straipsnis

1. Prekiauti užsienio investicinių fondų investiciniais vienetais galima pradėti ne anksčiau kaip po keturių mėnesių nuo išsamaus pranešimo gavimo, jei FMA neuždraudė pradėti šios prekybos. Pradėti prekybą draudžiama, jei užsienio investicinė bendrovė netenkina 25 straipsnio sąlygos arba nepateikia tinkamo 30 straipsnyje numatyto pranešimo.

<...>

Reklama

32 straipsnis

1. Bet kokia reklama, kurioje minimos šiuo įstatymu FMA suteiktos teisės, draudžiama.

<...>“

- 11 *InvFG* III skyriuje nurodytos nuostatos, taikomos investicinių fondų, kuriems taikoma EEE valstybės narės teisė, prekybai. Šiame skyriuje, to įstatymo 33 straipsnyje „Sąlygos“, nustatyta:

„Šio skyriaus nuostatos <...> taikomos turto, apimančio perleidžiamuosius vertybinius popierius, pinigų rinkos priemones ir kitą finansinį likvidų turtą, numatytą Direktyvos 85/611 <...> 19 straipsnio 1 dalyje, investicinių vienetų, kuriems taikoma kitos EEE valstybės narės teisė ir kurie investuojami laikantis rizikos paskirstymo principo (EEE investicinių fondų investiciniai vienetai), viešiesiems pasiūlymams, kaip jie suprantami pagal 24 straipsnio 1 dalį, jei investicinius vienetus išleido investicinė bendrovė, turinti buveinę kitoje valstybėje narėje ir jei laikytasi Direktyvos 85/611 <...> nuostatų.“

- 12 Kituose šios skyriaus straipsniuose pateikiamos nuostatos yra analogiškos minėtoms *InvFG* II skyriaus nuostatomis ir skiriasi tik tuo, kad mokesčio už pranešimo nagrinėjimą ir kasmetinių mokesčių sumos yra mažesnės ir kad kvalifikacinis laikotarpis yra ne keturi, o du mėnesiai.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 13 VBV yra papildomo profesinio draudimo fondas, patvirtintas pagal BMSVG 18 straipsnį, kurio buveinė Vienoje (Austrija). Jis turi teisę valdyti ir investuoti jam pervestas įmokas.
- 14 2009 m. nuo lapkričio iki gruodžio mėn. atliktas VBV patikrinimas vietoje, per kurį konkrečiai tikrinta, ar laikomasi investavimo srityje taikomų nuostatų, numatytų BMSVG 30 straipsnyje. Patikrinus konstatuota, kad 2008 m. rugpjūčio 22 d. VBV aiškiai už Austrijos teritorijos ribų už 5 000 200 EUR sumą įgijo Liuksemburge buveinę turinčio investicinio fondo, kuris įsteigtas kaip kintamojo kapitalo investicinė bendrovė (SICAV), investicinių vienetų. Įgyjant nebuvo atlikta procedūra dėl leidimo prekiauti šio investicinio fondo investiciniais vienetais Austrijoje. 2010 m. birželio 28 d. sprendimu FMA, remdamasi BMSVG 43 straipsniu, nurodė VBV sumokėti 349 329,04 EUR sumą už BMSVG 30 straipsnio 2 dalies 5 punkto a papunktyje numatytos ribos viršijimą.
- 15 VBV apskundė šį sprendimą *Verwaltungsgerichtshof* ir nurodė, kad ši BMSVG nuostata prieštarauja laisvam kapitalo judėjimui, nes nustatant, kad kitoje valstybėje narėje įsteigtų investicinių fondų investicinių vienetų įgijimas yra teisėtas, tik jei gautas leidimas jais prekiauti nacionalinėje teritorijoje, iš esmės apribojamos papildomo profesinio draudimo fondo galimybės investuoti. Šis apribojimas yra per didelis ir nebūtinai siekiant šių nuostatų tikslų. Iš tiesų visiškai pakaktų, kad nacionalinis teisės aktų leidėjas tokių fondų investicinių vienetų įgijimą susietų su reikalavimu, kad tokie fondai laikytųsi

tam tikrų investavimo ribų arba turto struktūros ir investavimo strategijų, o ne su formaliu kriterijumi – leidimu prekiauti Austrijoje. Bet kuriuo atveju kitoje valstybėje narėje įsteigtas investicinis fondas nebus suinteresuotas atlikti tokią ilgą ir brangią leidimo procedūrą dėl tokios palyginti mažos Austrijos rinkos.

- 16 FMA teigimu, nagrinėjamos teisės nuostatomis siekiama apsaugoti investuotojus ir vartotojus. Siekti šio tikslo yra bendrasis interesas, kurį reikia vertinti taip pat kaip viešąją tvarką. Turint mintyje, kad dalis Austrijos gyventojų pagal darbo teisės normas privalo mokėti įmokas į papildomo profesinio draudimo fondus ir per juos investuoti savo turtą, pranešimo ir leidimo procedūra, taikoma užsienio investiciniams fondams, yra neabejotinai būtina, siekiant išvengti pavojaus šiems nacionaliniams interesams. Bet kuriuo atveju tokia procedūra yra standartizuota ir apima formalų nagrinėjimą, dėl kurio būtina paskirti nacionalinį atstovą ir nacionalinį mokantįjį subjektą ir nurodyti banką depozitarį. Taip suinteresuotieji asmenys gali išvengti bet kokio teisinio netikrumo.
- 17 Iš pirmo žvilgsnio, *Verwaltungsgerichtshof* mano, kad nagrinėjamos teisės nuostatose yra laisvą kapitalo judėjimą varžančių priemonių. Vis dėlto jam kyla klausimas, ar tokias priemones galima pateisinti viešosios tvarkos pagrindais, kaip tai numatyta SESV 65 straipsnio 1 dalies b punkte. Iš tiesų reikia turėti mintyje bendrąjį interesą palaikyti viešąją tvarką, kiek tai susiję su gyventojų darbo pajamų dalies investavimo saugumu. Jei tokį bendrąjį interesą realiai galima laikyti pateisinamu pagrindu, atsižvelgiant į reguliuojamą papildomo profesinio draudimo fondo sistemą, susijusią su ateitimi ir darbo santykių nutraukimu, reikia įvertinti, ar tokias priemones galima laikyti proporcingomis siekiamų tikslų atžvilgiu.
- 18 Atsižvelgdamas į šiuos samprotavimus *Verwaltungsgerichtshof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar su SESV 63 ir paskesniuose straipsniuose įtvirtintu laisvu kapitalo judėjimu suderinama nuostata, pagal kurią papildomo profesinio draudimo fondui leidžiama investuoti kolektyvinio investavimo subjektui priskirtą turtą tik į investicinių fondų investicinius vienetus, kuriais leista prekiauti Austrijoje?“

Dėl prejudicinio klausimo

Pradinės pastabos

- 19 Iš Teisingumo Teismui pateiktų bylos dokumentų negalima spręsti, kad kolektyvinio investavimo subjektas, kurį pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus turi įsteigti papildomo profesinio draudimo fondas, yra KIAVPS, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 85/611. Be to, nepanašu, kad šis subjektas tenkina šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies pateiktos KIAVPS apibrėžties sąlygas, būtent nurodytas šios nuostatos antroje įtraukoje. Todėl Teisingumo Teismas daro prielaidą, kad šis subjektas nėra KIAVPS.
- 20 Taigi Teisingumo Teismo nagrinėjimas iš esmės bus pagrįstas Sutarties nuostatomis dėl laisvo kapitalo judėjimo.

Dėl klausimo

- 21 Pirmiausia neginčijama, kad investicinio fondo investicinių vienetų įgijimas yra tiesioginis investavimas, kai dalyvaujama valdant finansų įmonės kapitalą, todėl – kapitalo judėjimas pagal SESV 3 straipsnį, kaip tai nurodyta ir 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio [panaikintas Amsterdamo sutartimi] įgyvendinimo (OL L 178, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 10 sk., 1 t., p. 10) I priede perteiktos nomenklatūros IV punkte ir jame pateiktuose

paaikškinimuose (kiek tai susiję su akcijų nuosavybe ir vertybinių popierių įgijimu, žr. 2002 m. birželio 4 d. sprendimų *Komisija prieš Prancūziją*, C-483/99, Rink. p. I-4781, 37 punktą ir *Komisija prieš Belgiją*, C-503/99, Rink. p. I-4809, 38 punktą).

- 22 Toliau reikia pažymėti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės nuostatomis, būtent BMSVG 30 straipsnio 2 dalies 5 punkto a ir b papunkčiais, nurodant *InvFG* II ir III skyrius, papildomo profesinio draudimo fondų turto investavimas į investicinių fondų, tiek iš trečiosios šalies, tiek iš kitos valstybės narės, investicinius vienetus siejamas su sąlyga, kad šie investiciniai fondai būtų gavę leidimą prekiauti savo investiciniais vienetais nacionalinėje teritorijoje, o BMSVG 43 straipsnyje numatyta, kad šios sąlygos nesilaikantys draudimo fondai turi mokėti palūkanas.
- 23 Šiuo atžvilgiu negalima teigti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nuostatomis tokie fondai iš tiesų įpareigojami atlikti ne leidimo, o paprasto pranešimo procedūrą.
- 24 Šiuo aspektu svarbu pabrėžti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pats pripažįsta šią procedūrą kaip „leidimo“ procedūrą. Be to, Europos Komisija teisingai atkreipė dėmesį į tai, jog pranešimas skirtas tam, kad FMA galėtų patikrinti, ar šiose nuostatose numatytos esminės sąlygos konkrečiu atveju yra tenkinamos, todėl neabejotina, kad minėta procedūra teisiškai turi būti pripažinta „sutikimo“ arba „leidimo“ procedūra. Be to, net jei ši procedūra formaliai yra pranešimas, sąlygos, kurias reikia įvykdyti, t. y. administracinė ir finansinė našta, nacionalinio atstovo ir nacionalinio mokėjimo subjekto, kuris turi būti atitinkamoje valstybėje narėje įsteigta kredito įstaiga, paskyrimas, aiškiai viršija reikalavimus, kurie paprastai būdingi pranešimo procedūrai.
- 25 Reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką teisės nuostatos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pirma, dėl numatytų piniginių sankcijų papildomo profesinio draudimo fondus gali atgrasyti ir realiai sulaukyti nuo savo turto investavimo į kitoje valstybėje narėje įsteigtus investicinius fondus, todėl turi būti pripažintos kapitalo judėjimo apribojimu pagal SESV 63 straipsnio 1 dalį, kuris šia nuostata iš principo draudžiamas (šiuo klausimu žr. 2000 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-478/98, Rink. p. I-7587, 18 punktą ir 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-171/08, Rink. p. I-6813, 50 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 26 Antra, pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės nuostatos taip pat apriboja kitose valstybėse narėse įsteigtus investicinius fondus, nes nustato, kad jie, siekdami parduoti savo investicinius vienetus, privalo šiose nuostatose numatytoje teritorijoje atlikti leidimo procedūrą.
- 27 Remiantis tokiomis teisės nuostatomis, kitose valstybėse narėse įsteigti investiciniai fondai įpareigojami Austrijoje atlikti leidimo procedūrą, nors šie fondai, teisėtai įsteigti ir patvirtinti savo buveinės vietos valstybėje narėje, pagrįstai tikisi pritraukti kapitalo iš kitų valstybių narių. Todėl šis reikalavimas yra kapitalo judėjimo tarp valstybių kliūtis.
- 28 Kiek tai susiję su šios kliūties pateisinimu, Teisingumo Teismas ne kartą pripažino, kad laisvas kapitalo judėjimas gali būti ribojamas nacionalinės teisės aktais, tik jeigu jie pateisinami vienu iš SESV 65 straipsnyje išvardytų pagrindų arba privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo praktiką (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją*, C-271/09, Rink. p. I-13613, 55 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 29 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, pirma, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų teisės nuostatų negalima pateisinti SESV 65 straipsnio 1 dalies b punkte numatytais su viešąja tvarka ar visuomenės saugumu susijusiais pagrindais. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką tokiais pagrindais galima remtis, tik kai kyla reali ir pakankamai rimta grėsmė pagrindiniam visuomenės interesui, tačiau jais negalima naudotis vien dėl ekonominių tikslų (šiuo klausimu žr. 1977 m. spalio 27 d. Sprendimo *Bouchereau*, 30/77, Rink. p. 1999, 35 punktą ir 2000 m. kovo 14 d. Sprendimo *Église de scientologie*, C-54/99, Rink. p. I-1335, 17 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 30 Antra, kalbant apie argumentą, kad aptariamai apribojimai gali būti pateisinti remiantis SESV 65 straipsnio 1 dalies b punktu, pagal kurį „63 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybių narių teisės <...> imtis visų reikalingų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimams, ypač <...> finansų įstaigų riziką ribojančios priežiūros srityje“, pakanka konstatuoti, kad nors aptariamose nacionalinės teisės nuostatose aiškiai nustatytas papildomo profesinio draudimo fondų įsteigtiems kolektyvinio investavimo subjektams taikomų riziką ribojančių priežiūros taisyklių turinys, jos nesuformuluotos taip, kad būtų užkirstas kelias nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimams finansų įstaigų riziką ribojančios priežiūros srityje. Taigi šioms nuostatomis negali būti taikoma minėtame straipsnyje numatyta išimtis (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją* 56 punktą).
- 31 Trečia, kalbant apie tariamą pateisinimą remiantis privalomais bendrojo intereso pagrindais, reikia pripažinti, kad interesas užtikrinti papildomo profesinio draudimo fondo įsteigto kolektyvinio investavimo subjekto valdomo turto stabilumą ir saugumą, būtent priimant rizikos ribojimo taisykles, yra privalomasis bendrojo intereso pagrindas, kuris pateisina laisvo kapitalo judėjimo apribojimus (pagal analogiją, kiek tai susiję su pensijų fondais, žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją* 57 punktą).
- 32 Vis dėlto nacionalinės nuostatos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias reikalaujama, kad investicinis fondas, kurio buveinė yra kitoje valstybėje narėje, įvykdytų leidimo prekiauti jo investiciniais vienetais nacionalinėje teritorijoje procedūrą, gerokai viršija tai, kas būtina tikrinimo tikslui pasiekti. Iš tiesų, pirma, kaip tai matyti iš Teisingumo Teismui pateiktų bylos dokumentų, papildomo profesinio draudimo fondas jau buvo patikrintas išduodant jam leidimą vykdyti veiklą, o jo finansų valdymo atžvilgiu nuolat atliekama speciali priežiūra.
- 33 Antra, nacionalinė priežiūros institucija, kaip antai yra FMA, gali teisėtai reikalauti, kad papildomo profesinio draudimo fondas pateiktų, net reguliariai, visą būtiną informaciją, susijusią su kitoje valstybėje narėje įsteigto investicinio fondo, į kurį šis draudimo fondas ketina investuoti ar jau investavo dalį savo turto, kapitalo sudėtimi ir turto verte, t. y. informacijos, su kuria privaloma leisti susipažinti valstybėje narėje, kur yra šio investicinio fondo buveinė.
- 34 Iš šių samprotavimų reikia daryti išvadą, kad teisės nuostatose, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, numatytos priemonės yra neproporcingos patikrinimo tikslo atžvilgiu.
- 35 Ketvirta, tie patys samprotavimai, kuriais remiantis konstatuota, kad šios nuostatos neproporcingos, taikomi ir kalbant apie rėmimąsi papildomo profesinio draudimo fondo išmokų gavėjų kaip vartotojų apsauga, kuri tariamai yra privalomasis bendrojo intereso pagrindas pagal Teisingumo Teismo praktiką.
- 36 Galiausiai reikia pažymėti, kad BMSVG įdiegta sistema nėra Austrijos socialinės apsaugos sistemos dalis. Iš tiesų iš Teisingumo Teismui pateiktų bylos dokumentų matyti, kad šios sistemos veikimas pagrįstas kapitalizacijos principu, pagal kurį darbuotojo darbo užmokesčio, neatskaičius mokesčių, procentinės dalies dydžio įmokos, kurias darbdavys perveda į papildomo profesinio draudimo fondą, skirtos finansuoti darbuotojui nutraukus darbo santykius mokamą išmoką. Pagal šią sistemą darbuotojo sveikatos draudimo institucija yra tik tarpininkė. Vadinasi, šios sistemos, nepaisant jos socialinės paskirties, negalima pagal Sąjungos teisę laikyti valstybės narės socialinės apsaugos sistemos dalimi (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Lenkiją* 40 punktą).
- 37 Taigi klausimas, ar tokios sistemos finansinė pusiausvyra gali būti labai paveikta, nekyla, todėl negalima remtis SESV 153 straipsnio 4 dalimi, siekiant pateisinti tokias teisės nuostatas, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje.
- 38 Atsižvelgiant į visus išdėstytus samprotavimus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad SESV 63 straipsnio 1 dalis aiškinama taip: ji prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias papildomo profesinio draudimo fondui arba šio draudimo fondo turtui valdyti jo įsteigiam

kolektyvinio investavimo subjektui leidžiama šį turtą investuoti į investicinio fondo, įsteigto kitoje valstybėje narėje, investicinius vienetus, tik jei šiam investiciniam fondui leista prekiauti savo investiciniais vienetais nacionalinėje teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 39 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

SESV 63 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip: šiai nuostatai prieštarauja nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias papildomo profesinio draudimo fondui arba šio draudimo fondo turtui valdyti jo įsteigtam kolektyvinio investavimo subjektui leidžiama šį turtą investuoti į investicinio fondo, įsteigto kitoje valstybėje narėje, investicinius vienetus, tik jei šiam fondui leista prekiauti savo investiciniais vienetais nacionalinėje teritorijoje.

Parašai.